

ŠIBENSKI LIST

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA KOTARA ŠIBENIK

BROJ 352 — GOD. VIII.

ŠIBENIK, 10. LIPNJA 1959.

IZLAZI SVAKE SRIJEDE

III. šibenska omladinska brigada „Zdravko Bego“

NAJBOLJA

Treća omladinska šibenska brigada »Zdravko Bego« iz omladinskog naselja »Ivo Lola Ribar« u Rujiškoj Rijeci proglašena je najboljom omladinskom radnom brigadom na gradilištu Autoputa »Bratstvo i jedinstvo«, koja je u III. dekadi svibnja postigla najbolje rezultate. Na osnovu toga Glavni štab omladinskih radnih brigada dodijelio je ovoj brigadi prelaznu zastavu.

19. VI. GODIŠNJA KONFERENCIJA SSRN KOTARA

Godišnja konferencija Socijalističkog saveza kotara Šibenik održat će se u petak 19. lipnja u vorani Društvenog doma. Početak u 8.30 sati.

Položeni vijenci na Pećinama

Jučer su na Pećinama kod Mandaline u prisustvu predsjednika Narodnog odbora kotara Šibenik Bože Radića, predsjednika Kotarskog odbora Saveza boraca Bože Blaževića, predsjednika Općinskog odbora Saveza boraca Iviše Baranovića, potpredsjednika NO općine Šibenik Josipa Ninića i ostalih društveno-političkih radnika Šibenika položeni vijenci političkih i boračkih organizacija na spomenik 39-orice strijeljanih.

Polovicom 1943. godine na Vrpolje je poduzeta jedna akcija naših boraca. Zbog toga su talijanski fašisti odveli 39 rodoljuba iz logora na Molatu i Zlarinu i strijeljali ih 9. lipnja 1943. godine na Pećinama. Narod Šibenika je poslije rata podigao na tom mjestu spomenik kao trajnu uspomenu na strijeljane drugove.

Konferencija saveza boraca općine Kistanje Slab rad organizacija

Nedavno je u Kistanjama održana godišnja konferencija Saveza boraca te općine, kojoj je prisustvovalo oko 50 delegata i stanoviti broj gostiju.

U izvještaju, koji je podnio Joško Krneta, rečeno je, između ostalog, da većina osnovnih organizacija Saveza boraca na području Kistanjske općine nije pokazala neku vidljiviju aktivnost. Još uvijek nije sredena evidencija članstva, a ni članarini se ne poklanja dovoljna pažnja. Konstatirano je da su osnovne organizacije Saveza boraca u proteklom periodu ostale bez potrebne pomoći Općinskog odbora što se negativno odrazilo na rad tih organizacija.

U centru pažnje te konferencije bila je briga o djeci palih boraca i žrtava fašističkog terora. Ta pitanja su uglavnom dobro sredena na općini. * Delegati su

Anketa Sekretarijata za rad Izvršnog vijeća Sabora

ŠTO NAM DONOSE NOVI TARIFNI PRAVILNICI

Do posljednjeg dana svibnja u većini naših poduzeća izrađeni novi tarifni pravilnici i predani narodnim odborima općina na odobrenje. Taj važan posao pravovremeno je završen u najvećem broju naših privrednih organizacija, tako da su zakasnila samo neka manja poduzeća i zadruge, zbog nedostatka kadrova ili sredstava za isplatu zaostataka. Što našim radnicima i službenicima donose novi tarifni pravilnici? Sekretarijat za rad Izvršnog vijeća Sabora anketirao je 200 privrednih organizacija s područja cijele Hrvatske i pregledao njihove tarifne pravilnike. Rezultati te ankete veoma su interesantni jer daju opću sliku o novim tarifnim pravilnicima u našoj Republici te u znatnoj mjeri daju odgovor na pitanje — kakve će biti nove plaće?

TARIFNI STAVOVI 19 POSTO VIŠI

Od ukupno 200 poduzeća iz svih krajeva Hrvatske, 180 ih je na vrijeme, t. j. do I. IV., iznijelo prijedlog tarifnog pravilnika pred radni kolektiv. Deset posto poduzeća je, međutim, zakasnilo i vjerovatno ne će moći isplatiti svojim radnicima i službenicima razliku od 1. I. 1959.

Analizirana poduzeća povećat će ove godine u odnosu na 1958. svoj čisti prihod za 19 posto zahvaljujući povoljnijim instrumentima, porastu proizvodnje i produktivnosti rada. Međutim, upada u oči da najveći dio tako povećanog čistog prihoda odlazi na osobne dohotke (74 posto od ukupnog povećanja čistog prihoda), koji će ove godine biti za 19 posto veći nego lani. Međutim, Tarifna komisija Hrvatske postavlja pitanje da li je to ekonomski opravdano i ne će li to poremetiti robno-novčane fondove? Kako će se novi tarifni pravilnici primjenjivati od 1. siječnja, kupovni fondovi radnika i službenika samo ovih poduzeća porasti će u lipnju za 2 milijarde dinara.

Posebno je zanimljivo da prosječno povećanje sredstava za tarifne stavove iznosi čak 27 posto. Smatra se da takvo povećanje

stavili u zadatak novom Općinskom odboru Saveza boraca da i u buduće pokloni punu pažnju toj djeci.

Nakon što se govorilo o davanju izvjava u vezi s »Partizanskom spomenicom 1941.« i radnog staža, koje nisu uvijek opravdane, konferencija je izabrala novi Općinski odbor od 21 člana. Za predsjednika je izabran Stevan Mažibrada, a za tajnika Joško Krneta. B. Pekić

Nedavno je, u čast 40-godišnjice KPJ i SKOJ-a, u Kistanjama priredena izložba dokumenata i slika o razvitku radničkog pokreta i KPJ na području Šibenskog kotara. Izložba je bila otvorena u prostorijama kina »Krka« i za nju je vladao ogroman interes ne samo kod mještana Kistanja nego i okolice.

ne onemogućava mnogim poduzećima nagrađivanje po učinku a kod nekih poduzeća dolazi u pitanje čak realizacija predviđenih ličnih dohodaka.

STIMULACIJA U PITANJU

Kako se vidi, iznos za tarifne stavove mnogo je više povećan nego ukupni lični dohoci, što znači da su poduzeća samo mali dio sredstava upotrebila za stimuliranje porasta proizvodnje i produktivnosti rada, t. j. za premije, nagrade, viškove, prekovremeni rad i slično.

Dok je prošle godine prosječno 22 posto sredstava od ličnih dohodaka bilo isplaćeno u vidu stimulativnog nagrađivanja, anketirana poduzeća ove će godine prema novim tarifnim pravilnicima odvojiti za stimulaciju samo 15 posto sredstava. Iako se ove godine povećava čisti prihod poduzeća i lični dohoci, sredstva za stimulativno nagrađivanje smanjuju se za 20 posto. U takvoj situaciji poduzeća će teško moći prići proširenoj metoda nagrađivanja po učinku.

Od 137 poduzeća, u kojima se analizirala raspodjela ličnih dohodaka, samo ih je 10 povećalo sredstva za stimulaciju u odnosu na prošlu godinu. Deset poduzeća je ostalo na prošlogodišnjim odnosima, dok su sva ostala smanjila iznose za stimulativno nagrađivanje. Dodajmo da su 24 poduzeća sva sredstva namijenjena ličnim dohocima podijelila na tarifne stavove! U Sekretarijatu za rad Izvršnog vijeća smatraju da će općinske komisije prilikom pregleda teško moći potvrditi tarifne pravilnike u kojima se ne posvećuje dovoljna pažnja stimulativnom nagrađivanju, jer je to u suprotnosti s našim principima tarifne politike.

Skupština Kotarskog odbora gluhih VIŠE RAZUMIJEVANJA

Skupštini Kotarskog odbora saveza gluhih, koja je nedavno održana prisustvovala je, osim predstavnika društvenih i političkih organizacija, i predsjednik Glavnog odbora saveza gluhih Hrvatske Josip Komerički.

Na području našeg kotara ima 225 gluhih, od čega je 130 učlanjeno u organizaciju. Glavni zadatak Kotarskog odbora bila je rehabilitacija. Tu u prvom redu dolazi školovanje djece i omladine, a zatim osposobljavanje i upošljavanje odraslih. U posljednje dvije godine odbor je uputio na školovanje i izučavanje zanata 9 djece i omladinaca, dok je za ovu školsku godinu odbor osigurao sredstva za uzdržavanje još petero djece. Povjerenici na terenu i referenti za socijalnu zaštitu pri narodnim odborima općina nisu poduzeli gotovo ništa da defektnu djecu pošalju u školu. Neki narodni odbori su ova pitanja rješavali površno i kampanjski. Kotarski odbor je u periodu od tri godine postigao dobre rezultate. U zavodima i školama osiguran je smještaj za svu gluhu djecu, a za zdravu i sposobnu omladinu stvorene su mogućnosti za uključivanje u razne zanate, dok je gluhim ljudima osigurano usavršavanje na

svim poljima rada. Gluhima je osiguran svestrani društveni život i oni su postali i dobili sve ono što im je bila težnja da postanu i dobiju.

Kod zapošljavanja gluhih Kotarski odbor nailazi na mnoge teškoće. Naime, mnoga poduzeća, odnosno odgovorni ljudi još nisu shvatili da gluhi mogu biti dobri radnici, čak i bolji od onih koji čuju. Odbor je teškom mukom uspio uposliti 5 gluhih. Kod otkazivanja gluhi su opet prvi na udaru. Takvih primjera može se nabrojiti nekoliko.

Osim poslova oko rehabilitacije odbor je izvršio niz važnih zadataka, kao na primjer dokončanje audioloških pregleda svih gluhih. Pored toga prikupljeni su podaci o ekonomskim i obiteljskim prilikama svakog člana.

Kotarski odbor je nastojao da svojim članovima pruži pomoć. Odbor je dodijelio oko 344 tisuće dinara jednokratne pomoći. Preko Crvenog križa gluhi su dobili hranu i odjeću u vrijednosti od preko 350.000 dinara, dok su NO općina dodijelili jednokratnu pomoć u iznosu od 60 tisuća dinara.

Diskutanti su u diskusiji iznijeli mnoge probleme koje će buduću odbor trebati riješiti.

ODNOS PLAĆA I FONDOVA

Često se je isticalo da su poduzeća obavezna i u novim tarifnim pravilnicima zadržati prošlogodišnje odnose ličnih dohodaka i fondova, a po mogućnosti i povećati sredstva fondova. Kako je to provedeno?

U novim tarifnim pravilnicima su se lični dohoci povećali za 18 posto, a fondovi za 27 posto. Stiče se utisak, da su poduzeća pravilno raspodijelila sredstva koja im ostaju. Međutim, odnosi su ustvari ostali isti — lani je odnos osobnih dohodaka i fondova bio 81% : 19%, a ove godine 80% : 20%. Od anketiranih poduzeća, 25 ih je zadržalo prošlogodišnje fondove, 83 su poboljšala odnos u korist fondova, dok su ostala poduzeća promijenila odnos na njihovu štetu.

»Status quo« koji je u novim tarifnim pravilnicima ostao između ličnih primanja i fondova poduzeća ipak ne zadovoljava, jer je ove godine došlo do promjena instrumentata u cilju povećanja fondova privrednih organizacija. Zato stagniranje fondova ne zadovoljava, a za mnoga se poduzeća ne može kazati da su postupila u stilu »dobrog privrednika« . . .

Ova opširna analiza Sekretarijata za rad pokazuje da općinske komisije prilikom pregleda tarifnih stavova prvenstveno moraju proučiti ove odnose o kojima smo govorili. Obzirom na dosad opažene tendencije, nema sumnje da će izvjestan broj privrednih organizacija morati ponovno ispitati svoje tarifne pravilnike i izmijeniti neke odluke kako bi se pojedinačni — često kratkovidni — interesi uskladili s općim. K.

U ogledalu

Za domaću upotrebu

Sa slučajem antijugoslavenkih ispada na nedavno održanom kongresu čehoslovačkih sindikata, zbog čega je jugoslavenska sindikalna delegacija napustila kongres, naša javnost već je upoznata preko dnevnih štampa. Ovome zaista ne bi trebalo ništa dodati, da se ovih dana nije javio čehoslovački sindikalni list »Prace«, koji je o ovom slučaju objavio neku vrst saopćenja, u kojem kaže, kako je neki delegat izrazio žaljenje što jugoslavenska sindikalna delegacija nije učestvovala na sastanku evropskih sindikata i dodaje: »Jugoslavenska delegacija reagirala je na to napuštanjem kongresa«.

Razumije se ovo pisanje lista »Prace« spada u red poznatih falsifikata, jer činjenice govore sasvim drukčije. Delegat Miroslav Hranj u svom govoru na kongresu sasuo je čitav niz kleveta na našu zemlju i sindikate, nazivajući ih »razbijajima jedinstva naprednog međunarodnog radničkog pokreta«. Prisutni delegati bili su uostalom svjedoci tih kleveta. Sada se samo postavlja pitanje, kako je list mogao pogaziti istinu pred domaćom javnosti.

Odgovor je vrlo jednostavan. Za razliku od govora ostalih delegata istupanje delegata Hranje nije dano ni domaćoj ni stranoj štampi. Na taj način čehoslovačka javnost nije imala prilike da usporuje i zaključuje. Njoj se na poznati način servira ono što je u nečijem interesu. A prisutni delegati? Za njih se vjerovatno netko pobrinuo, da ih po običaju obaveže na »zavjet šutnje«.

Skupi poligoni

Bila je to jedna od onih izvjava kojima se danas ne obraća osobita pažnja. Govorio je vrhovni komandant francuskih snaga u Alžiru general Challe. Što je mogao kazati? Razumije se to, kako nema više nikakvih sumnji, da će pobjeda u petogodišnjem ratu u Alžiru pripasti Francuzima. Sve poznate, otrcane, a ponajviše neredne izvjave. Međutim, pažljivom o-

ku nije mogao izbjeći onaj dio izvjava u kojoj govorljivi general ističe, da su »operacije u Alžiru izvanredno korisne« za opći razvoj i modernizaciju armije i da donose »velika i dragocjena iskustva«. Upičeni promatrači ova jdio izvjave opravdano poistovjetuju s mišljenjem nekih francuskih ličnosti kako alžirsko bojište predstavlja »koristan probni poligon za usavršavanje armije«.

Ostavimo po strani pitanje koliko se ovakve izvjave slažu sa službenim francuskim stavovima i dodajmo: Ako je alžirski front poligon, onda je to najskuplji poligon svih vremena. On Francusku stoji gotovo dvije milijarde franaka dnevno i na stotine mrtvih i ranjenih francuskih vojnika godišnje.

Kultura u novom ruhu

Pored revanšističkog i nacističkog karaktera u kojem je proteklo zborovanje Suđeskin Nijemaca u Beču, ono je zapazeno i po tome što su oživljavane razne aveti prošlosti. Riječima austrijskog kancelara Raba, koji je glorificirao vladavinu Karla IV., priključio se i izvjesni profesor Čuček, izjavivši da je za vladavine Karla IV. bilo prvo »veliko cvjetanje sudetskih zemalja«. Austrijski ministar Drinzel v. ućić je u spomenu na kancelara Metrnaha, koji je po riječima ovog ministra »imao koncept širokog evropskog duha« (čitaj: svojevrmeno najreakcionarniji državnik Evrops, koji je krvavo gušio sve liberalne pokrete u habzburškoj monarhiji). Potpredsjednik gradske općine Beča, Vajnberger, trudio se da uskrse jednog drugog mrtvacu. Beč je po njegovim riječima bio glavni grad svih onih, koji su ga stotinama godina voljeli kao glavno mjesto Rajha. I da bi sve bilo u stilu zborovanja bio je prisutan i živ žvčati Franc Jozef. Ali ne onaj davno pokopani, već Franc Jozef II., knez Lihštenštajn.

Ali tko bi se usudio tvrditi, da ovo zborovanje ima neke veze s politikom. To je bilo samo obično kulturno zborovanje ističu s najviših austrijskih mjesta. Što sve ne podnose riječ »kultura«.

Nacionalizirana zemljišta i prava prijašnjih vlasnika

ZAKON O NACIONALIZACIJI NAJAMNIH ZGRADA I GRADEVINSKOG ZEMLJIŠTA OD 26. XII. 1958. GODINE ODNOSI SE NA GRADEVINSKA ZEMLJIŠTA U GRAĐANSKOM VLASNIŠTVU. POJAM GRADEVINSKOG ZEMLJIŠTA NIJE OVDJE STRUČNO GRADEVINSKI POJAM, NEGO PRAVNO NORMATIVNI ZATO, JER JE ODREĐEN SAMIM ZAKONOM.

ŠTO SE SMATRA GRADEVINSKIM ZEMLJIŠTEM

Članom 34. Zakona o nacionalizaciji smatraju se građevinskim zemljištima sva izgrađena i neizgrađena zemljišta, koja se nalaze u užim građevinskim rajonima gradova i naselja gradskog karaktera.

Uži građevinski rajon određuje, na prijedlog općinskog NO-a, Kotarski NO posebnom Odlukom donesenom na sjednicama obaju Vijeća, a tu Odluku potvrđuje Republičko Izvršno vijeće.

Izvršno vijeće NRH-e svojom odlukom je odredilo 184 mjesta kao gradove i naselja gradskog karaktera na području NRH-e.

Iz gornjega slijedi, da su sva zemljišta unutar užeg građevinskog rajona nacionalizirana, bez ikakvih izuzetaka. Ovdje treba napomenuti da ne dolaze u obzir zemljišta u društvenom vlasništvu (općenarodna imovina), jer upravo nacionalizacijom nastaje društveno vlasništvo, a općenarodna imovina već je u društvenom vlasništvu.

Od dana stupanja na snagu Zakona o nacionalizaciji, t. j. od 26. XII. 1958. godine, znači, da unutar užih građevinskih rajona, više nema privatnog ili građanskog vlasništva na zemljištu bilo fizičkih bilo pravnih osoba. Organ uprave NO-a općine nadležan za poslove financija samo će svojim rješenjem utvrditi, koja su to zemljišta, pomenično navođenjem zemljišnih i katastarskih podataka.

Ali, mogućnost vlasničkog raspolaganja zemljištima unutar građevinskog rajona po prijašnjem vlasniku pravno je prestala stupanjem na snagu Zakona o nacionalizaciji najamnih zgrada i građevinskog zemljišta dana 26. XII. 1958. godine.

U smislu zakonskih propisa, građevinska su sva zemljišta, koja se nalaze unutar užeg građevinskog rajona bez obzira na kulturu.

Ipak, pod nacionalizaciju spadaju i neka zemljišta izvan tog rajona.

ZEMLJIŠTA IZVAN UŽEG GRADEVINSKOG RAJONA

U koliko se propisima Zakona izvan užeg građevinskog rajona, nacionalizira neka zgrada, a zato dolaze u obzir najamne stambene zgrade, poslovne zgrade i poslovne prostorije u najamnim stambenim zgradama, onda se ujedno nacionalizira i građevinska parcela na kojoj je zgrada podignuta. Nacionalizira se samo zemljište koje zgrada pokriva, i zemljište koje služi za redovnu upotrebu te zgrade, a ostali dio zemljišta izdvaja se u posebnu parcelu i ostaje u posjedu vlasnika.

Ako je nacionaliziran samo dio zgrade, izvan građevinskog rajona, nacionalizira se samo idealni dio građevinske parcele koji odgovara vrijednosti nacionaliziranog dijela zgrade, prema ukupnoj vrijednosti cijele zgrade.

Prema tome, u smislu Zakona, građevinska zemljišta su u stvari ona zemljišta koja se nacionaliziraju, a to su sva zemljišta unutar užeg građevinskog rajona bez izuzetka i spomenuta zemljišta izvan tih rajona.

Zemljišta izvan ovih ne tiču se nacionalizacije i oni su u slobodnom prometu.

PRAVA PRIJAŠNJIH VLASNIKA NA ZEMLJIŠTA

Na nacionaliziranom zemljištu izvan užeg građevinskog rajona, prijašnji vlasnik osim prava na naknadu, nema više nikakvih prava, jer to zemljište služi korisnicima stanova u nacionaliziranoj zgradi.

Na zemljištima unutar užeg građevinskog rajona prijašnji vlasnici imaju pored prava na naknadu, još neka prava koja su

vremenski ograničena. Da bi se mogla točno odrediti ova prava, treba najprije utvrditi što je to građevinsko izgrađeno zemljište. Građevinsko izgrađeno zemljište je ono koje pokriva zgrada i koje je potrebno za redovnu upotrebu te zgrade. Sve ostalo unutar užeg građevinskog rajona je građevinsko neizgrađeno zemljište.

GRADEVINSKO IZGRAĐENO ZEMLJIŠTE

Ako je na takvom zemljištu nacionalizirana, onda je sve pravo nacionalizirano, onda je sva prava prijašnjeg vlasnika iscrpljena pravom na naknadu. Ali, ako se na takvom zemljištu nalazi zgrada, koja nije nacionalizirana, onda prijašnji vlasnik toga zemljišta, koji je dakako i vlasnik zgrade, ima pravo besplatnog korištenja toga zemljišta, sve dok na tom zemljištu postoji zgrada.

GRADEVINSKO NEIZGRAĐENO ZEMLJIŠTE

Građevinsko neizgrađeno zemljište koje je nacionalizirano ostaje u posjedu prijašnjeg vlasnika sve dok ga on na osnovu rješenja općinskog narodnog odbora ne preda u posjed Općine ili drugom licu, radi izgradnje zgrade ili drugog objekta, ili radi izvođenja drugih radova.

Na zahtjev prijašnjeg vlasnika nacionaliziranog građevinskog neizgrađenog zemljišta, općinski narodni odbor dat će mu to zemljište na korištenje, radi podizanja porodične stambene zgrade, ako se prema urbanističkom planu ili Odluci NO-a, koja taj plan zamjenjuje može na tom zemljištu podići takva zgrada. Ovaj zahtjev prijašnji vlasnik može podnijeti u roku koji odredi općinski NO za pojedina područja užeg građevinskog rajona. Taj rok ne može biti kraći od šest mjeseci, a počinje teći od dana objavljivanja. Prijašnji je vlasnik dužan u roku od tri godine od dana dostave rješenja općinskog NO-a o davanju zemljišta na korištenje podići na tom zemljištu zgradu koja ispunjava uslove određene građevinskim propisima i urbanističkim planom ili Odlukom narodnog odbora, koja taj plan zamjenjuje. Prema tome, prijašnji vlasnik predviđenu zgradu dužan je podići u roku od tri godine od dostave rješenja, jer u protivnom slučaju gubi pravo korištenja građevinskog zemljišta na kome je bio dužan podići zgradu.

Prijašnji vlasnik nacionaliziranog građevinskog neizgrađenog zemljišta ima pravo to zemljište, zajedno s trajnim nasadima na njemu, sve dok je u njegovom posjedu, besplatno koristiti ili zato vrijeme drugome dati za korištenje uz naknadu ili bez naknade saglasno važećim propisima o zakupu poljoprivrednog zemljišta.

Pri predaji zemljišta u posjed općine ili drugom korisniku prijašnji vlasnik ima pravo s tog zemljišta skupiti usjev i sabrati plodove. Ako prijašnji vlasnik nije u mogućnosti skupiti usjev i sabrati plodove on ima pravo od općine, odnosno lica kome predaje zemljišta u posjed zahtijevati naknadu za usjev i plodove po cijenama koje su važile za vrijeme posljednje žetve ili berbe.

PRAVO NA NAKNADU ZA ZEMLJIŠTA

Za građevinsko izgrađeno zemljište ta se naknada za zgradu i zemljište zajedno sastoji od 10% stanarine, koja se plaćala za zgradu na dan 26. XII. 1958. godine i to za vrijeme od 50 godina.

ČITAJTE

»Šibenski list«

na. Pri utvrđivanju visine ne uzima se u obzir najamnina plaćena za poslovne prostorije, nego kolika bi bila najamnina, da se radi o stanovima. Ova naknada odredit će se u ukupnom iznosu i isplaćivat će se počevši od 1. I. 1959. god. u jednakim mjesečnim obrocima za vrijeme od 50 godina. Ovo je pravilo, ali ima i izuzetaka.

Za građevinsko neizgrađeno zemljište naknada se daje po tarifi koju određuje Kotarski, odnosno gradski NO, uz suglasnost Izvršnog vijeća NRH-e, a koje tarife vrijede za eksproprijaciju zemljišta. Te tarife određuju naknade i za vinograde, voćnjake i maslinike, koji su na tim zemljištima.

Naknada se isplaćuje za vrijeme od 50 godina u jednakim godišnjim obrocima, počevši od prvoga dana po isteku mjeseca u kome je prijašnji vlasnik predao zemljište u posjed općini ili drugom korisniku.

Iznimno, prijašnjem vlasniku nacionaliziranog građevinsko-neizgrađenog zemljišta, koji je na tom zemljištu vršio poljoprivrednu djelatnost, koja mu je bila jedini i glavni izvor prihoda, utvrđeni iznos naknade daje se odjednom najkasnije u roku od tri mjeseca, od dana predaje zemljišta u posjed općine ili drugom korisniku.

Na zahtjev ovih lica općinski NO može im dati u zamjenu za nacionalizirano zemljište, drugo poljoprivredno zemljište, ako takvim zemljištem raspolaže.

Odlukom NO-a donesenom na sjednicama obaju Vijeća može se propisati da se i u drugim slučajevima naknada može dati kao i u slučaju iz gornjeg stava. Savezni Izvršno vijeće odredit će iz kojih će se sredstava isplaćivati naknada za nacionalizirane objekte, kao i način isplate naknade, a može u tu svrhu obravovati i posebne fondove.

A. J.

Bogumil Jurić

Kada smo nedavno saznali, da se poručnik korvete Bogumil Jurić bavi izradom raznih brodova, odlučili smo ga posjetiti u njegovom stanu na Baldekinu.

Ušli smo u dnevnu sobu. Uokolo ormari - biblioteke puni knjiga, među kojima upadaju u oči svesci najnovije naše pomorske enciklopedije, a na ormarićima kao na pučini pod punim jedrima »plovi« Nelsonov komandni bojni brod »Victory«, proslavljen u pomorskoj bitci kod Trafalgarskog Rta 1805. godine, a za njim uporedo »plove« karavela »Santa Maria«, kojom je Columbo 1492. otkrio Ameriku, i naš popularni m.j. »Lava« Tu je još i bojni brod »Gneisenau« i t.č., na kome je danas Jurić komandant.

On je izradio također i nekoliko tipova galijuna i podmornica, kao i prvi moderniji engleski bojni brod »Sovereign of sea« (»Suveren na moru«).

Interesiralo nas je na čemu upravo sada radi, pa nas je poveo u svoju »radionicu« (inače kuhinju!) i pokazao nam galiju iz 17. vijeka. Kaže, da ga je na ovaj rad inspirirao Nazor svojom čuvenom pjesmom »Galijotova pjesma«.

GRADITELJ BRODOVA U MINIJATURI

U svakom slučaju, Jurić je za nas bio pravo otkriće, a njegovi radovi — ugodno iznenađenje, tim više, kad smo doznali, da je sve te svoje makete izradio u slobodnim časovima i s vrlo primitivnim alatom.

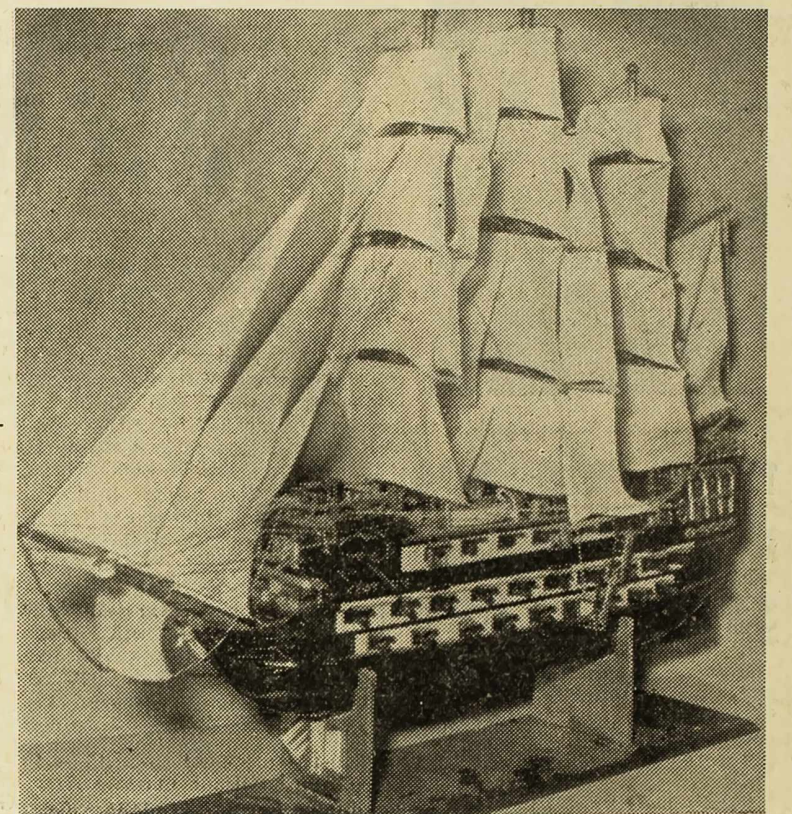
Opsjednut morem i ladama još u najranijem djetinjstvu, kada je trčao po splitskoj rivi i divio se brodovima i razapetim jedrima na pučini, ovaj je splicanin stalno priželjkivao, da mu se ostvare snovi: da postane pomorac i da pade u susret olujama. I snovi su se ostvarili: završio je pomorsku vojnu akademiju... Ali, ta njegova rana dječja ljubav za morem iskazala se, eto, još u jednom obliku, obliku pasije, da izrađuje brodove u minijaturi. Tako ih Jurić već nekoliko godina izrađuje filigranskom preciznošću. Treba pogledati samo one sitne »žabice«, pa se

zadiviti umjeću ovog vrsnog majstora. Njegovi brodovi vjeruju su svojim originalima i u tome se baš sastoji njihova draž i ljepota. Takav je u prvom redu Jurićev svakako najznačajniji rad »Victory«, na kome je on radio dvije i po godine.

Čuli smo, naime, da se nekoliko kupaca interesiralo za Jurićeve radove, ali, on ih toliko voli, toliko su oni srasli s njim, da bi mu se, kaže, bilo teško rastati s njima, i on se stoga još nije odlučio na prodaju.

Na rastanku nam je Bogumil Jurić rekao, da mu je jedina želja, da nabavi pošten alat i da izradi čitavu galeriju brodova od prve lađe do najmodernijeg suvremenog broda. Mi mu u tome iskreno želimo mnogo uspjeha.

R. Dobra

Nelsonov ratni brod »Victory«

Uz 40-godišnjicu KPJ i SKOJ-a

ĐURO ĐAKOVIĆ

25. aprila 1929. god. prasnuli su kod Svetog Duha na jugoslavensko - austrijskoj granici, žandarski hici. Ovaj puta žrtve monarho - fašističke diktature bili su Đuro Đaković, organizacioni sekretar CK KPJ i Niko Hećimović, sekretar Crvene pomoći. Tako se policija upinjala da dokaze, da su Đaković i Hećimović ubijeni prilikom pokušaja bijega preko granice, sudskom obdukcijom ustanovljeno je, da su obojica ubijeni iz neposredne blizine pogocima u prsa. To je bio finale okrutne drame, čiji režiser je bio šef zagrebačke policije Janko Bedeković.

Đaković i Hećimović uhvaćeni su nepuna četiri mjeseca nakon zavođenja monarho - fašističke diktature prilikom jedne racije zagrebačke policije. Zagrebačka policija ih je četiri dana zvjerski mučila, a zatim nemogućim naći dovoljno elemenata za podizanje optužbe, dala dopremiti na granicu i ubila. Tako je mučki ubijen Đuro Đaković, koji je 25 godina svog života posvetio borbi radničke klase protiv buržoazije. Iako se Đuro Đaković rodio u

Slavoniji, počeci njegovog djelovanja vezani su za radnički pokret u Bosni i Hercegovini. Rođen je 30. XI. 1886 god. u Brodskom Varošu (kotar Slav. Brod) u porodici siromašnog seljaka. Osnovnu školu završio je u rodnom selu, a bravarski zanat izučio je u Slav. Brodu. God 1905. otišao je u Sarajevo. Tu se odmah uključio u napredni radnički pokret, prvo kao omladinac Zaposlenjem u željezničkoj ložionici 1906. god. još čvršće se povezao s radničkim pokretom. Generalni štrajk pružio mu je dragocijeno iskustvo, ali ga i po prvi puta doveo u situaciju da se sukobi s oportunistom u radničkim redovima. Lomeći kolektivnost i oportunizam lokalnih radničkih rukovodilaca, Đuro Đaković se počeo formirati kao nepokolebljivi revolucionar i beskompromisni borac protiv svih vrsta i boja kolebanja, prilagodivanja, taktiziranja i ostalih zala klasnog radničkog pokreta. Istovremeno on se formira i kao sjajan organizator, što je naročito došlo do izražaja prilikom štrajka građevinskih rad-

nika u Sarajevu 1910. god., koji je nakon sedam tjedana trajanja sursio u uspjehom. U tom štrajku Đaković se istakao borbom protiv štrajkolomstva, koje je prijetilo da upropusti štrajk. Poslije tog štrajka zapažene su sposobnosti i energija Đakovića, pa je izabran u odbor Saveza metalških radnika. Taj Savez u kome je Đaković neumorno radio, vodio je u razdoblju 1907-1912. god. petnaest štrajkova od kojih su 13 završeni uspjehom. Na VI. kongresu Glavnog radničkog saveza 1912. god. Đaković je izabran u Centralnu upravu. Period uoči Prvog svjetskog rata ispunjen je Đakovićevom aktivnošću u borbi protiv socijalšovinizma i oportunizma jednog dijela rukovodstva Socijal-demokratske stranke i Glavnog radničkog saveza u Bosni i Hercegovini, kao i protiv imperijalističkog rata. Njegovo aktivno djelovanje toliko je smetalo vlastima da je izveden pred sud i osuđen na smrt. Međutim smrtna kazna zamijenjena mu je prisilnim radom i prebačen je u Tvornicu duhana. Oslobođen je

neposredno pred obnavljanje radničkog pokreta 1917. god., pa učestvuje u njegovom obnavljanju, kao i na Zemaljskoj konferenciji 1918. god. Vrlo je aktivan u svim oblicima borbe, koje je radnička klasa koristila u borbi protiv buržoazije. Govori na prvomajskoj proslavi u Mostaru član je delegacije koja je Narodnom vijeću i Pripremenoj vladi predala radničke predstavke. Kao član Glavnog odbora SOS Bosne i Hercegovine neumorno se bori za ujedinjenje jugoslavenskih radničkih partija. Poslije Kongresa Ujedinjenja uhapšen je zajedno s osmoricom članova Izvršnog pokrajinskog odbora SRPJ (k) i zadržan u zatvoru do 24. VIII. 1919. god. Na Vukovarskom kongresu izabran je u Centralno vijeće KPJ, a na izborima za Konstituantu za komunističkog poslanika u Sarajevu.

Ni presuda na smrt, ni proglašena obznanu nisu mogli slomiti revolucionarnost Đure Đakovića. U teškim vremenima progona komunista sudjelovao je kao jugoslavenski predstavnik na IV. kongresu Kominterne (1921). Odmah po povratku u zemlju uhapšen je i nakon 10 mjeseci suđen zbog svog revolucionarnog rada u Sarajevu, Mostaru, Travniku, i drugdje, kao i za učešće na kongresu Kominterne. Poslije izlaska iz zatvora izagnan je iz Sarajeva u Brodski Varoš. I tu i u Dugoj Resi, gdje je bio kratak vrijeme, istakao se u štrajkaškom pokretu.

Prvi NO odbor u Vodicama

Već nekoliko godina prije 1941. osnovan je u Vodicama odbor za Crvenu pomoć. Taj odbor je imao zadatak da materijalno pomaže obitelji onih drugova koji su se nalazili u zatvorima. Prilikom našeg odlaska u ilegalnost krajem lipnja 1941., odbor je trebao voditi brigu o našoj ishrani, a sve veći broj ilegalaca i partizana neminovno je zahtijevao da se taj odbor proširi. Odbor za Crvenu pomoć, naravno, nije djelovao javno, ali su se u njemu nalazili drugovi koji su imali veliki autoritet u narodu, pa im je narod davao sve ono što se od njega tražilo. Svojim radom uspjeli smo da kod seljaka stvorimo takvo raspoloženje prema odboru da su se oni za nastale sporove obračali isključivo odboru za Crvenu pomoć a ne ta-

lijanskim vlastima. Predsjednik toga odbora bio je najugledniji naš drug u Vodicama koji je zbog rada u odboru bio strijeljan u studenom 1941. godine.

Odbor je djelovao u Vodicama sve do kraja veljače 1942. kada je osnovan prvi Narodno - oslobodilački odbor. Sredinom veljače 1942. organizirali smo sastanak u Kozari na koji su pozvani svi predstavnici bivših političkih stranaka i to: Skočić Sime p. Krste i Jurićev Toni, predstavnici SDS-e, Skočić Lido predstavnici »Jugosokla«, Birin Niko, kao najumjereniji predstavnik katoličke stranke. Prisustvovali su i članovi Komunističke partije i SKOJ-a; Grgurević Tonči pok. Frane, Mićin Srećko, Šprljan Ive (Glišo), Črljenak Dragutin, Trcera Mate, Vlahov

Milo i još neki drugovi. Na sastanku je Vlahov Milo govorio o političkoj situaciji i uspjesima partizanskih odreda u našoj zemlji, a osobito u Lici gdje se već tada nalazilo oko 100 Vodićana. On je naglasio i potrebu uklanjanja svih dotadašnjih razmirica i trvenja i uključivanja čitavog naroda u borbu protiv okupatora pod parolom »Svi na front — sve za front«. Svi prisutni su prihvatili tu liniju i odlučili da poduzmu sve što je u njihovoj moći za uklanjanje razmirica. Predstavnici bivših političkih stranaka najviše su diskutirali o opasnosti kojoj će biti izloženi ako budu članovi odbora, ali su na kraju pristali da budu u odboru. Za predsjednika prvog Narodno oslobodilačkog odbora izabran je Milo Vlahov.

Partijsko rukovodstvo uputilo ga je na školovanje u Sovjetski Savez, ali se on prije završetka »Lenjinske škole« morao vratiti u zemlju da provodi Otvoreno pismo Kominterne. Kao nepokolebljivi borac protiv frakcija izabran je na IV. Kongresu KPJ u Drezdenu za organizacionog sekretara CK KPJ. Poslije kongresa Đaković je oputovao u Moskvu, a zatim se vratio u zemlju gdje je pod režimom diktature uhvaćen i ubijen.

kultura - prosvjeta - kultura - prosvjeta - kultura

JOSIP ROCA GOVORI...

Od 1. do 8. ov. mj. bila je otvorena u prostorijama Društvenog doma izložba slika akademskog slikara Josipa Roca. Ovo je treća njegova izložba u rodnome Sibeniku, pa je razumljiv interes (kojim je primljen. Izložba je po svome sastavu izazvala među posjetiocima živu izakusaju. Da bismo tome dali priloge i čuli riječi autora, obratili smo se drugu Roci s ovih nekoliko pitanja, na koja nam je, u slobodnom razgovoru, odgovarao. Evo tih pitanja i odgovora kako smo ih zabilježili.

1. Na kraju kataloga vaše izložbe stoji da izložba ima didaktički karakter. Što ste s time htjeli reći?

Htio sam šibenskoj javnosti pokazati svoj razvojni put slikara od vremena završavanja studija (1950. g.) do danas.

Svaka dobra likovna izložba ima i pedagoški karakter, a ova posebno, i didaktički, jer se gledaocu pruža mogućnost da upoznava proces likovnog stvaranja slikara u njegovom intimnom prostoru, u ateljeu. Ovu izložbu treba shvatiti kao da sam svoj atelje prenio u Sibenik i otvorio ga svakome tko želi da vidi što se u njemu događa.

2. Već na prvi pogled, kod promatranja eksponata vaše izložbe primjećuje se različit tretman koji ste uzimali u obradi sadržaja pojedinih slika, kao kod uspoređivanja na pr. »Mrtve prirode« s »Radosti harlekina«, ili ovih s »Igrami« i slično. Možete li nam reći odakle to dolazi?

Mislim da se odgovor na ovo pitanje djelomično nalazi u onome što sam rekao na prvo. Ovdje bih podvukao, da mi je drago da prosječni posjetilac opaža bitne razlike u eksponatima, jer su te »razlike« baš izložene.

A kako je do njih došlo? Ja se ne zadovoljavam lako s rezultatima koje postižem. U svojoj slikarskoj radoznalosti i eksperimentiranju stalno otkrivam nove mogućnosti slikarskog izražavanja. Zbog toga moji radovi i pojedinih faza nose uočljive razlike oblikovanja, ali u svojoj biti svi oni imaju zajedničku crtu, da su vezani za neposredan, iskren i istinit moj (individualni) likovni doživljaj. Vjerujem da to ova izložba pokazuje.

I motivi koje sam odabirao raznovrsni su, ali kod toga je odlučno, da sam težio da svoje likovne doživljaje što intenzivnije prenesem suvremenom koncepcijom likovnog izražavanja na onoga koji se nađe pred mojim platnima.

3. U sadašnjoj fazi vašeg razvoja, što želite postići svojim platnima?

U prvom redu želim, da moj slikarski jezik bude što jasniji. Želim, drugim riječima, da moja dobije glavnu ulogu na slici, da se ne podređuje sadržaju. Usporedno s tim želim, da slikarski izraz bude isključivo moj, da izražava što vjernije moju slikarsku individualnost. Ta je težnja zajednička svim mojim fazama.

4. Možete li nam reći nešto o položaju i funkciji suvremene likovne umjetnosti prema društvu, kao i o odnosu našeg društva prema modernoj umjetnosti?

To je vrlo široka tema i neobično aktualna. Ova tema vrvi mnoštvom pitanja. Uzmimo samo jedno: budućnost »štafelajnog« slikarstva, s kojim se još uvijek bavi mnogo naših slikara - profesionalnih, neprofesionalnih, pa i diletanata.

Suvremena industrija i tehnik omogućuju nove forme likovnog izražavanja. One otvaraju mogućnosti oblikovanja u materijalima u kojima slikar može kreirati svoje doživljaje. Uzmimo samo mogućnosti koje jednom slikaru daje suvremena keramika, raznovrsne zidne tehnike, oblikovanje u tekstilu, tapiseriji, suvremeni vitraž itd. Kroz ove materijale i njihovu likovnu obradu rezultati rada likovnog umjetnika postaju pristupačni širokim slojevima građana. U tome, pretežnim dijelom, nalazim funkcionalnost likovnog stvaralaštva u društvenom životu.

S druge strane, ima novih grana umjetnosti koje su od slikarstva u klasičnom smislu preuzele neke forme izražavanja. To su film, umjetnička fotografija, ilustracija i sl. To se ne može negirati, zato i dolazi od toga, da

slikarstvo i kiparstvo, u današnjem svijetu, zadržava ono što je najbitnije — boju i, u plastici, oblik.

Dakle, »štafelajno« slikarstvo se u neku ruku — u širini namjene — u svojoj društvenoj funkciji suzuje, ali istodobno dostiže svoj najviši domet, pa se s te strane ne može i ne smije negirati njegova uloga. Ono će i dalje, iako se — naravno, prema kategorijama kvaliteta svojih autora — povlači u galerije, imati svoju veliku riječ u likovnom stvaralaštvu i, dosljedno tome, u društvu.

U novije vrijeme kod nas se sve više kristaliziraju koncepcije a i pojmovi o likovnom stvaralaštvu. Neupućenom gledaocu na izložbama, koji je odgajan kroz klasičnu nastavu crtanja, nameće se pitanje, kakva je to umjetnost kod nas, odakle dolazi, koja joj je svrha. Mnogi, usljed neobaviještenosti o novim nastojanjima, to pripisuju utjecaju sa Zapada. Ali u tome nemaju pravo. Naše novo vrijeme i težnja za izgradnjom novog društva života ne može se zamisliti bez najnaprednijih shvaćanja u nauci i tehnici. Takva nužno mora biti i umjetnost. Polazeći od toga, jedan dio naših likovnih umjetnika bori se na likovnom planu za likovne principe koji su uslovljeni novim težnjama, a odražavaju se u suvremenoj estetici našeg stoljeća.

Naša industrija postepeno sve više pokazuje interes za savremene oblike likovnog izražavanja, a umjetnici nastoje, da svoje kreacije uključe u mogućnosti proizvodnje. Kod toga i dalje po-

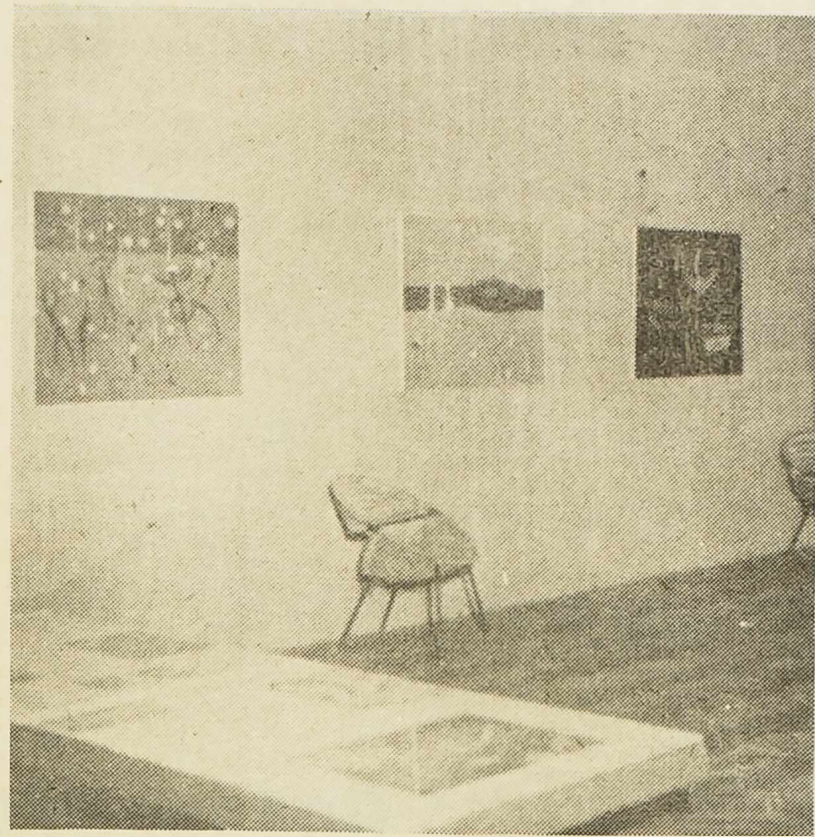
stoje pitanja koja treba da riješe sam život i društveni razvitak.

5. Što mislite o šibencanima kao likovnoj publici?

Kao šibencanin pratim razvoj svoga grada, u koji kad dođem svake godine primjetim nešto novo. Grad se naglo razvija kao i mnoga druga mjesta u zemlji, a time se i društvena struktura grada mijenja. Kažu da šibencani imaju smisla za muziku i pjesmu. Ovoga puta može se sa zadovoljstvom reći, da je mnogo porastao interes i ljubav za likovnu umjetnost.

Ovo je moja treća izložba u Sibeniku, pored koje su kroz Sibenik u proteklom deceniju bile i mnoge druge izložbe s najrazličitijim karakteristikama. Dobre ili loše, one su vršile jedno gibanje i razvijale kod publike interes i odgajale kritičnost te publike prema slikarstvu i kiparstvu. U takvom procesu nisam se nimalo kolebao da otvorim izložbu ovakvog karaktera pred šibensku javnost, čime sam htio odati priznanje likovnom razumijevanju građana. Može biti da momentalno ima više onih kojima se i ne sviđaju moji radovi najnovijih faza, što je i logično, jer je ovo prva izložba takve vrste u Sibeniku. Ova je izložba, ovakove kakova jest, za mene početak likovno - pedagoškog djelovanja, za koje želim da ovdje u Sibeniku urodi plodom.

Radujem se svakom izlasku pred šibensku publiku, jer je šibenska publika iskrena. Uvjerjen sam, da će nekomi od mojih radova s ove izložbe šibencanima ostati u dugom sjećanju.

S izložbe akademskog slikara Josipa Roca

ŠIBENSKO NARODNO KAZALIŠTE GOSTOVALO U DEVRSKAMA

U okviru proslave 40-godišnjice KPJ i SKOJ-a šibensko Narodno kazalište gostovalo je u Devrskama, gdje je u nedjelju navečer prikazalo Budakovu komediju »Na trnu i kamenu«. Ovo gostovanje vrlo dobro je organizirala mjesna poljoprivredna zadruga. Dvorana zadružnog doma bila je ispunjena do posljednjeg mjesta. Prisutnih 350 osoba na kraju je nagradilo izvođače burnim aplauzom.

I u Devrskama uočeno je da vlada veliki interes za ovakve priredbe. Uz suradnju uprave poljoprivredne zadruge i Narodnog kazališta moguće je u narednoj sezoni ostvariti češća gostovanja za koje postoje svi preduvjeti. (d)

„Konfužjun u Getu“

Dok smo gledali »Konfužjun u Getu« — Petra Kukulja na pozornici šibenskog kazališta kao najnoviju premijeru, imali smo dojam, da nam je autor htio još jednom prikazati neke teme i motive, eksploatirane već mnogo puta u lokalnoj splitskoj humoristici. Te pučke teme i motivi, karakteristični za život Splita u godinama prije i neposredno poslije Prvog svjetskog rata, autor

je nastojao aktualizirati dosjetkama koje se odnose na današnji život, ali to je podvlačilo nesuvremenost tipova koji su se na pozornici pred nama pojavljivali. Međutim, sve to nije smetalo, da se dobronamjerni gledalac iskreno nasmije temperamentu, ili bolje reći jezičinama Ane, Kate i Mare, ili tipovima Kleme, Ike i Tona. Ali i to više u početku, u prvim pojavama, a kasnije manje, na što je očigledno utjecala unutrašnja gradnja komada.

Ovaj komad postavio je na scenu Ante Jelaska, gost iz Splita. Njegova postava nastojala je izvući svu komičnost situacija i likova, u čemu je uspio, naravno, u granicama koje mu je davao tekst.

Glumci, koji su bili zaposleni u ovoj komediji, »ušli« su u uloge koje su igrali. Gotovo za svakoga možemo reći, da je s uspjehom svladao tekst i ono što tekst nosi. Kao da nije bilo teško, a to otuda što je ansambl šibenskog teatra kao cjelina prešao fazu u kojoj bi se trebao »mučiti« s tekstem kakav je »Konfužjun«. Baš zato što se ra-

dilo o laganom komadu, se redateljima koji je imao jasnu koncepciju režije i glumcima kakvi su naši, dobili smo predstavu koja je dobro tekla i koju su glumci s lakoćom nosili.

U ovom komadu zahvalnih rola i predstavi, možemo reći, u jednačene igre ne bi bilo na mjestu izdvajati koga, s time da se posebno ističe. Možda bi se mogao istaknuti ženski tercet: Ane, Kate, Mare — Neva Belamarić, Vikica Ivezić, Ana Regio, ili Klemu Krešmira Zorića kao tip, ili Tona Jose Vikaria. Za nas u Sibeniku interesantna je bila maska Ike (Branko Matić). Za Bepinu (Vera Lepetić) i Doa (Ante Balin) mogli bismo reći, da ih autor nije uspio izraditi kao ostale likove, dok je uloga Jube (Zlatko Stefanac) sasvim mala.

Inscenacija, gosta Petra Zrinskog, koja se sastojala od jednog pona na kojem su naslikane kluče Ane, kompravende i Mare Lavandere, vrlo je praktičan i u živim bojama, kako to odgovara žanru komada. Možda nešto smetaju uslićani lonci s cvijećem na balkonu i slikana roba koja se suši pod prozorom. Takve stvari gledati na sceni kroz tri čina zamara i odnosi svježinu kojom je scena Zrinskoga djelovala u času kad se zastor prvi put digao. CV.

13 pitanja filmskom režiseru

Mati Relji

OVIH DANA SMO POSJETILI U ULICI PETRA GRUBIŠIĆA 13 NAŠEG SUGRADANINA, BIVŠEG ČLANA NAŠEG KAZALIŠTA I FILMSKOG REŽISERA MATU RELJU, PA SMO MU U SKLADU S NJEGOVIM KUĆNIM BROJEM POSTAVILI TRINAEST PITANJA.

— Dosadašnje asistiranje na izradi filma bilo je nužno i korisno, pa ga toplo preporučam svakom početniku. Inače, napuštajući nezahvalno služenje drugima, upadam u još nezahvalniji položaj rukovođenja i velike odgovornosti kako materijalne tako i umjetničke.

4. Kao asistent radili ste s mnogim našim režiserima. Kojeg od njih smatrate najboljim?

— S »najboljim« režiserom nisam uopće radio, jer mislim, da se kod nas još nije pojavio. Ali, ako me pitate za najdražeg, onda je to svakako moj učitelj i prijatelj Fedor Hanžeković, koji posjeduje niz svojstava vrsnog režisera.

5. Kako je došlo do toga da ste napokon dobili režiju?

— Režiju sam dobio poslije deset godina filmskog staža. Do toga je došlo sasvim postepeno, pošto je već prohajala naježda spretnijih i prodornijih kolega od kojih su neki srećom i nadareni.

6. Hoćete li nam ukratko reći o čemu se radi u filmu za koji se pripremate?

— Moj film »KOTA 905« je umjetnička transpozicija jedne izvrsne akcije OZN-e u 1946. g., kad je ta mlada organizacija rafinirano spriječila posljednje ostanke razbijenog neprijatelja da zaustave historiju u njenom neumitnom kretanju naprijed.

7. Kojim glumcima namjeravate povjeriti glavne uloge?

— Mnogo je zvanih a malo će biti odabranih. Još prosijavam. Od šibenskih glumaca mogao bi eventualno doći u obzir Branko Matić, koji se upravo podvrgnuo kuru debljanja, kako bi se približio fizičkom izgledu nekih uloga u mom scenariju.

8. Koji su po vašem mišljenju osnovni problemi naše kinematografije?

— Bolje da ih ne ističem, jer dok postojeće nanižem, već se novi rađaju. Kod nas vam je jako velik natalitet problema. Jedan je, recimo, i to što šibenski (i ne samo šibenski) kinemato-

grafi ne prikazuju dokumentarne filmove-uz igrane, iako ih na to obavezuje osnovni Zakon o filmu. Za koga se onda proizvode stotine kratkih filmova, ako ih publika ne može vidjeti?

9. Koji naš film dosad smatrate najboljim?

— Lakše bi mi bilo odgovoriti, koji su naši filmovi mogli biti najbolji. Snimili smo, naime, niz izvrsnih tema, kojima — nažalost — nismo bili dorasli.

10. Koji vam se naši, a koji strani glumci najviše sviđaju?

— Izdvajajući samo nekoliko imena natio bih nepravdu nepreglednom nizu sugestivnih glumaca. Od perspektivnih najviše obećaje zagrebački humorista Mirko Tršler, koji je u mom dokumentarcu »Stop« izgurao jedan kadar od kraja.

11. Kojeg stranog režisera najviše cijenite?

— Mijenjao bih se rado barem s pedesetak imena, ali ipak imam svoje ljubimce: De Sica, Carol Reed (»Treći čovjek«) i John Huston (»Blago Sierra Madre«, »Otok Largo«, »Džungla na asfaltu«).

12. Što mislite o B. B.?

— Mislim, da je Branko Belamarić pokazao divno strpljenje zapisujući moje odgovore, a inače, kao filmski radnik, zahvalan sam mu što ispunjavajući filmsku rubriku u »Šibenskom listu« doprinosi popularizaciji filma. Ako se ovo B. B. odnosi na »božanstvenu« Brigitte Bardot, moje se izjave ne bi mogle objaviti.

13. I trinaesto pitanje — bez pitanja?

— Veseli me svaki napredak moga grada, ali bih naročito preporučio skrb oko karakteristika, koje ga odvajaju od drugih gradova, a to su: Katedrala, slapovi Krke, »Kolo« i »Krka« (posljednje se nikako ne odnosi na hotel »Krku«).

Ja bih lično želio pristojno realizirati svoj film i najprije šibenskoj publici pokazati rezultate onih inspiracija, koje sam ovih dana u Sibeniku »ulovio«.

Branko Belamarić

1. Sta vas je dovelo u rodni grad?

— Ne znam da li volim Sibenik zato, što sam se rodio u njemu ili sam se u njemu rodio zato, što ga volim, no svake godine osjećam nostalgiju potrebu da ga vidim, osvjježim poznanstva i uspomene i da se dobro napivam s već popularnom klapom imitatorima limene glazbe. Ovaj put, međutim, uz ove prijatne susrete pišem knjigu snimanja za svoj prvi igrani film »KOTA 905«, koji realizira zagrebački »Jadranski«.

2. Kad ste se počeli baviti filmom?

— Filmom sam se počeo baviti još od malih nogu, kad sam se bez ulaznice nastojao provući u kina »Tesla« i »Balkan« i kad sam udarajući nogama po podu i skandirajući »upri pirule« bodrio filmske junake. Bio sam duboko uvjeren da stvarno umiru svi oni koji su na filmu pobijeni. Kasnije, na studijama, 1947., pohađao sam jedan kurs za režiju u »Jadrani-filmu« i otada otkrivajući tajne filmskog zanata iznevjeravao sam svojoj neobaviještenosti mladost: otkrio sam, da su sve te »smrti« i dogodovštine snimljene filmskom kamerom.

3. Bez obzira da li ste bili zadovoljni poslom asistenta režije, koji ste dosad obavljali, da li smatrate da vam je bio dovoljno koristan u svladavanju filmskog zanata?

film od srijede do srijede

Oluja

TALIJANSKO-JUGOSLAVENSKI FILM. REŽIJA: ALBERTO LATTUADA

U kratkom vremenskom razdoblju gledali smo tri filma snimljena po književnim djelima, sva tri vezana za događaje iz historije Rusije i u svima su ratni sukobi u centru zbivanja, a glavni napor stvaralaca bili su usmjereni u što monumentalniju i spektakularniju rekonstrukciju velikih bitaka. Međutim, dok je »Rat i mir« uspio tek djelomično da se prilagodi zahtjevima i romana i ambijenta, a »Mihailo Strogov« svojom neuvjerljivošću i namještenošću sasvim promašio, »Oluja« je u svakom pogledu uspjela adaptacija Puškinove novele »Kapetanova kćer«. Romantična figura seljačkog vođe Jemeljana Pugačova vrlo je zahvalna za filmsku obradu i Alberto Lattuada je svoje bogate iskustvo i invenciju upotrebio da bi što vjernije prikazao ovog snažnog borca protiv carističkog vjertavanja i ocrtao prilike u Rusiji u drugoj polovini XVIII. vijeka. Masovne scene, koje su u pravom smislu riječi masovne, spadaju među najbolje koje smo dosad u filmu gledali, pune su dinamike i vrlo vješto montirane. I gluma je u ovom filmu na odgovarajućoj visini, naročito Van Heflina, koji je vrlo sugestivno i s mnogo snage tumačio Pugačova.

Prekinuta melodija

AMERIČKI FILM. REŽIJA: CURTIS BERNHARDT

Naoko bi ovaj film trebao biti kao i mnogi ovakve vrste, koje smo dosad gledali. Lakši ili teži uspon, u ovom slučaju dosta lak, velika slava, borba između ljubavi i karijere i na kraju ili happy end ili tragedija, a sve to garnirano s nizom najpopularnijih opernih arija. Ipak, »Prekinuta melodija« možemo izdvojiti iz ovakvih klišeiziranih tzv. muzičkih filmova, jer smo u njoj doživjeli više nego samo slušali dopadljive arije, kojima ovog puta fabula nije bila podređena, već je ona sama, snagom svoje dramatičnosti, izbila u prvi plan. I po završetku filma nismo kao obično kazali »Slušali smo lijepu muziku«, već smo više bili pod dojmom istinite priče o životu pjevačice Marjorie Lawrence, koja je sama po sebi dovoljna da nas uzbuđi, a koju su vješt scenarista, vrlo osjetljiva i fina režiserova ruka i, možda još više, odlična gluma Eleonore Parker oživjeli na način dostojan pažnje. Zato je gledanje ovog filma bio prijatan i lijep doživljaj.

— b —

Posjetili smo Blitvenicu

Brodovi prolaze, a svjetionici...

Raznobojna svijetla, u dužim i kraćim razmacima žmirkaju u noći poput krijesnica ne samo duž Jadranske obale nego na svim morima svijeta. Svijetla opominju, upozoravaju. Kapetani ih budno promatraju za vrijeme maglovitih dana i mrklih noći i izdaju naredjenje svojim kormilarima. Kurs vožnje se mijenja, prema tim svijetlima, svjetionicima.

Prodorni snopovi raznobojno svijetla s kupola sigurnosnih kućica opominju na opasnost. Kapetani gledaju na geografske karte na kojima su ubilježeni znakovi razumljivi svažom pomorcu. Svjetionici su putokaz i sigurnost vožnje. Već godinama brodovi imaju svoje čuvare — svjetionike, koji žmirkaju upozoravaju...

Sve svijetleće signale, svjetionike, duž naše obale bilo bi teško pobrojiti. Ipak, svaki iskusniji pomorac, a naročito svjetioničar reći će vam: »Uz našu obalu ima 136 svjetionika«, od čega su, kako oni kažu, 42 čuvana, t. j. na njima žive ljudi. Jedan od njih je i svjetionik Blitvenica, nedaleko Zirja.

Pravilne, debele naslage sivog kamenja na otoku Blitvenica nagrizao je zub vremena. More je, pod utjecajem juga i bure izradilo svoj veličanstveni vez. Razine nepravilne figure u tvrdom kamenu djelo su dugogodišnjeg rada slanih valova.

Otočić Blitvenica s istoimenim svjetionikom ima površinu od oko 1500 četvornih metara krševitog terena. Po pregršt neplodne zemlje može se naći u nekoliko škrapa. Na istočnom dijelu otoka uspjeha desetak zakržljalih grmova, kojima morska sol nagrizla korijenje, stabla i igličasto lišće.

istom svjetioniku — priča »Kostarika«, dok smo se približavali svjetioniku.

Na njegovom licu more je ucrtao duboke tragove, kao i na sivom kamenjaru otočića. Koraca »Kostarika« lagano i odmjenim korakom.

Marijan se lako popeo na kupolu svjetionika. On po nekoliko puta dnevno prevali 70 spiralnih stepenica.

S vrha kupole pruža se vidik nekoliko milja uokolo. Na kupoli stalno piri povjetarac.

— Nalazimo se 45 metara iznad mora — priča »Kostarika«. To je dovoljna visina da brodovi na 20 milja dalje mogu vidjeti snopove svijetla. Svjetionik ima veliko značenje za sigurnu plovidbu u ovom dijelu Kornatskih otoka.

Na vrhu kupole vodili smo razgovor u životu svjetioničara.

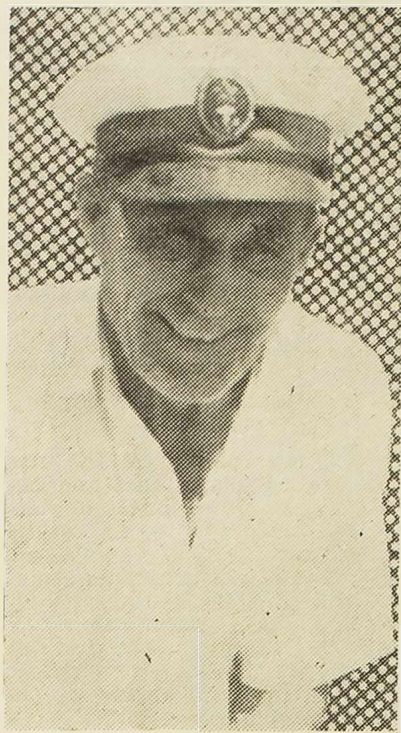
— Kako ste se snašli u svom poslu?

hrane, i t. d. Međutim, prošle godine dogodio se jedan nespoznat. Ribari su po noći lovili ribu. Izvidna stanica u Zirju vidjela je dva svijetla i obavijestila Šibenik. Došao je liječnik, a mi svi živi i zdravi. Bilo je to oko 23 sata.

Svjetionik Blitvenica sagrađen je 1872. godine. Na njemu su se izmijenile mnoge generacije svjetioničara. Od tada je plovidba tim dijelom Kornatskih otoka postala potpuno sigurna.

Svijetlo s Blitvenice prima brodove svih zastava, vodi ih kroz svoje »teritorijalne vode«, a onda predaje svojim susjedima.

Kapetani gledaju u svoje geografske karte. Brodovi prolaze, a svjetionici žmirkaju, upozoravaju... (Z)

Svjetioničar Marijan Vukov

U Orliću završio rad

Gospodarsko-domaćinski tečaj

Domaćinska škola u Kninu u suradnji s poljoprivrednim zajednicama stalno organizira pokretne šestmesečne tečajeve u raznim selima kninske općine, na kojima seoske žene i djevojke stiču znanje iz domaćinstva i naprednog gospodarstva.

Takav tečaj je otvoren u selu Pađene, a posjećuje ga 25 djevojaka, a ovih dana završio je rad istovrsni tečaj u Orliću.

Prilikom završetka tečaja održana je svečanost kojoj su prisustvovali polaznice tečaja iz Pađena i učenice Domaćinske škole iz Knina, kao i velik broj žena iz mjesta i susjednih kosovskih sela.

Za vrijeme trajanja svečanosti otvorena je izložba koja je pri-

vukla mnogo posjetilaca. Svi su bili oduševljeni prikazanim radovima, raznim odjevnim predmetima, vezovima, pletenom robom i proizvodima domaće radišnosti. Bilo je izloženo konzervirano voće, povrće, mliječne i mesne preradevine, što su polaznice za vrijeme kursa radile i naučile iz naprednog gospodarstva i suvremenog domaćinstva.

Roditelji i stariji ljudi bili su zadovoljni izložbom, uvjerivši se, da je sve to proizvedeno od sirovina i materijala, koje ima svako prosječno domaćinstvo.

Svečanost u Orliću povodom završetka tečaja, uspjela izložba, susreti naprednih djevojaka i žena iz raznih sela kninske općine, kao i njihovi razgovori i izmjena

Pismo s Autoputa

Prošle je i treća dekada. Rezultat je dobar. Procent za dekadu je ispunjen sa 170 posto. Najbolje smo izvršili normu u ovom naselju, a među prvima smo na čitavoj trasi Autoputa. Za treće udarništvo smo sigurni, a nadamo se nećemo još višem. Što je to »više«, doznat ćemo za nekoliko dana. Uglavnom dva puta smo udarna brigada, t. j. u obje prve deкаде, a jedamput smo vanredno povaljeni i to u čast Dana mladosti.

Ovih dana su naše naselje posjetili naši poznati pisci Ivo Andrić Branko Čopić i Aleksandar Vučo, te su omladinci imali prilike da s njima razgovaraju. Oni su se u našem naselju zadržali oko 1 sat. Branko Čopić je omladincima je pričao o svojim knjigama, a naročita »Nikoletini Bursaću«. Čopić je i razveselio omladince i omladinke sa svojim

humorističkim pričama.

Omladinci koji polaze zidarski, traktorski, motociklistički, traktorski i fotoamaterski kurs neprekidno uče i trude se da steknu što više znanja. Naročito dobro radi zidarski kurs u koji je upisano 18 naših omladinaca. Oni će ovdje ostati mjesec dana poslije povratka brigade, te će imati svoju specijalnu zidarsku brigadu, i za ta tri mjeseca stebić će zvanje polukvalificiranih zidara.

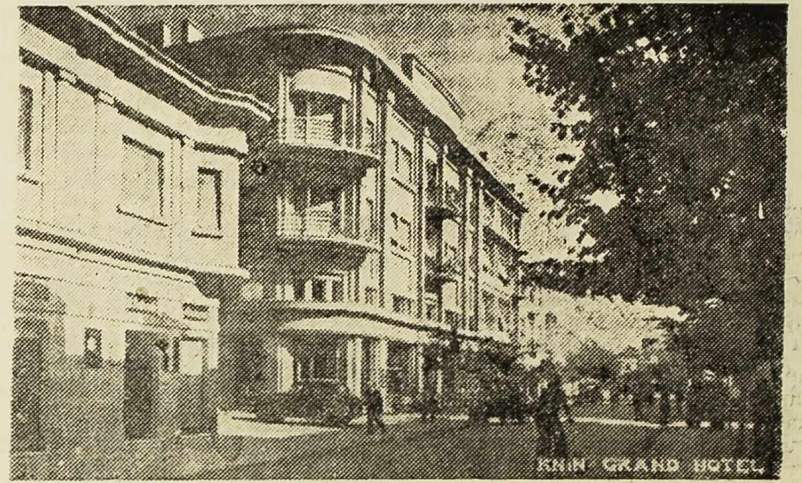
Prošle nedjelje je bilo veoma živo na sportskom igralištu. Omladinci su odigrali nekoliko utakmica. Igrali su brigade protiv brigade, četa protiv čete i t. d.

Opet nam je kulturno-umjetničko društvo iz Kruševca priredilo bogat kulturno-umjetnički program. Na programu su bile narodne pjesme i igre iz Srbije, Bosne i Makedonije. Poslije priredbe, omladinci i omladinke su nastavili sa zabavom.

Do sada u naselju nismo imali prostorije za priredbe. No, sada smo uredili, zajedno sa drugim brigadama, jednu baraku, koja će nam služiti za navedenu svrhu.

Komandant Marko Knežević marljivo vodi brigu o omladincima u svojoj brigadi. Iskusan je on u tome što nije ni čudo jer je Marko stari brigadir. Već po petnaesti put on učestvuje na radnim akcijama, a po deseti put je komandant brigade.

I. Šekuljica

KNIN GRAND HOTEL

Niža muzička škola u Drnišu proslavila 10-godišnjicu rada

Svečanom akademijom i javnim nastupom učenika prošlog je ponedjeljka i utorka u Drnišu proslavljena deseta godišnjica, kako je početkom 1949. godine osnovana Niža muzička škola sa zadatkom da omladini daje osnovno znanje iz muzičkog odgoja. Od njezinog osnutka do danas u tu školu bilo je upisano 798 učenika, a škola je dala preko 40 javnih nastupa u samom mjestu,

a gostovala je i van Drniša. U svim nastupima došao je do izražaja kvalitetan rad škole.

Dosta se nastavnika, honorarnih i stalnih, izmijenilo kroz to vrijeme na toj školi, ali joj od njezinog osnutka do danas stoji na čelu upraviteljica Zlatana Milić - Štrkalj, koja sve zadržuje svojim požrtvovnim radom i nepresušivom energijom.

Akademiju je otvorio Jovo Mudrić, član Skolskog odbora, a o historijatu škole govorio je predsjednik Odbora Tome Branić. Jubilej škole i njezine upraviteljice čestitala je na kraju akademije i predsjednik Savjeta za školstvo Drniške općine Ruža Mojaš.

U muzičkom dijelu programa akademije i javnog nastupa učestvovali su sadašnji učenici Niže muzičke škole. Publika je sa simpatijom primila nastup bivšeg učenika škole u Drnišu Petra Škarice, koji je na klarinetu vrlo lijepo odsvirao Weberov koncert uz klavirsku pratnju Olge Račić, profesorice Muzičke škole u Splitu, koju on sada s uspjehom pohađa. (c)

Gostovanje šibenskog kazališta u Drnišu

Puna dvorana kina »Zora« du-go je aplaudirala glumcima šibenskog kazališta, koji su prošlog četvrtka izveli komediju »Per Budaka« na trnu i kamenu«. Gosti iz Šibenika neposrednoću svoje glume bavili su drniške gledaoce i istinski oživjeli Liku u Dalmaciji.

U ovoj komediji, gdje sitne ljudske sebičnosti konačno ipak dobivaju svoj ljudski završetak, kad progovori srce kamenjara, bolji su bili nosioci muških uloga, među kojima se izdvajao Ivanda Slavka Đorđevića. Inscenacija je zadovoljila obzirom na oskudna sredstva (c)

Zagrebačka „Komedija“ gostovala u Kninu

Ovogodišnja sezona kazališnih priredbi u Kninu bila je plitko bogata. Gostujući dramski i operni ansambli iz naših većih kulturnih centara izveli su na ovdajšnoj pozornici veći broj predstava na visokom umjetničkom nivou. Sada predstoji gostovanje zagrebačkog kazališta »Komedija«, koje će u organizaciji Doma JNA 17. i 18. ovog

mjeseca izvesti, prvog dana popularnu Kalmanovu operetu »Marica« u režiji Borivoja Sembera i pod dirigiranjem Maksr Mottla.

Pored Melite Kunc, koja će tumačiti naslovnu ulogu u ovoj opereti još sudjeluju Đani Segina, Lili Caki, i drugi istaknuti članovi »Komedije«.

Naredne večeri, dramski ansambl »Komedije«, prikazat će komediju »Naša draga djeca«, od talijanskog pisca Nikole Manzari-a. Režiser je Kalman Mesarić, a protagonisti su Minja Nikolić, Vlado Kolačko, Eugen Franjković, Kaja Jakšić, Dalibor Batić i Đurđica Đević.

U gradu vlada veliki interes za dvodnevno gostovanje zagrebačke »Komedije«. (M)

PODUZEĆA PODIŽU UPRAVNE I STAMBENE ZGRADE

Prije su mnoga poduzeća u Kninu bila smještena u velikoj zgradi Narodnog odbora ili drugim objektima Stambene zajednice, što je smanjivalo i onako kretičan stambeni fond. S takvim praksom se prekida. Privredna organizacije pokrenule su izgradnju vlastitih zgrada. To je već učinilo Električno poduzeće u Kninu, to isto sada radi građevinsko poduzeće »Dinara«, a priprema se Rudnik sadre i vapnenca, pa Komunalna banka, ložionica i druga. (m.)

Dvije nesreće u Kninu

Prošlog tjedna na željezničkoj stanici u Kninu teže je ozlijeđen kočničar 28-godišnji Mihajlo Treskavica. On je imao namjeru da jednim teretnim vlakom krene na put, pa je do njegova odlaska sjeo na tračnice da se odmori. Nakon što je zaspao naišla je manevarka koja ga je udarila i tom prilikom mu prerezala jednu nogu.

U teškoj nesreći životom je stradala 47-godišnja Đuka Dukić, radnica zaposlena na željezničkoj stanici u Kninu. Dok je padala kiša ona se uputila prema ložionici. Ususret joj je dolazila lokomotiva koju nije vidjela, jer je glavu pokrila inceratom. Iako ju je strojevođa upozorio na opasnost i prethodno kočio, lokomotiva ju je oborila tako da je smrt momentano nastupila. Nastradala žena bila je sestra Save Dukića, koji je upravljao lokomotivom. (b)

POŽAR U RIDANIMA

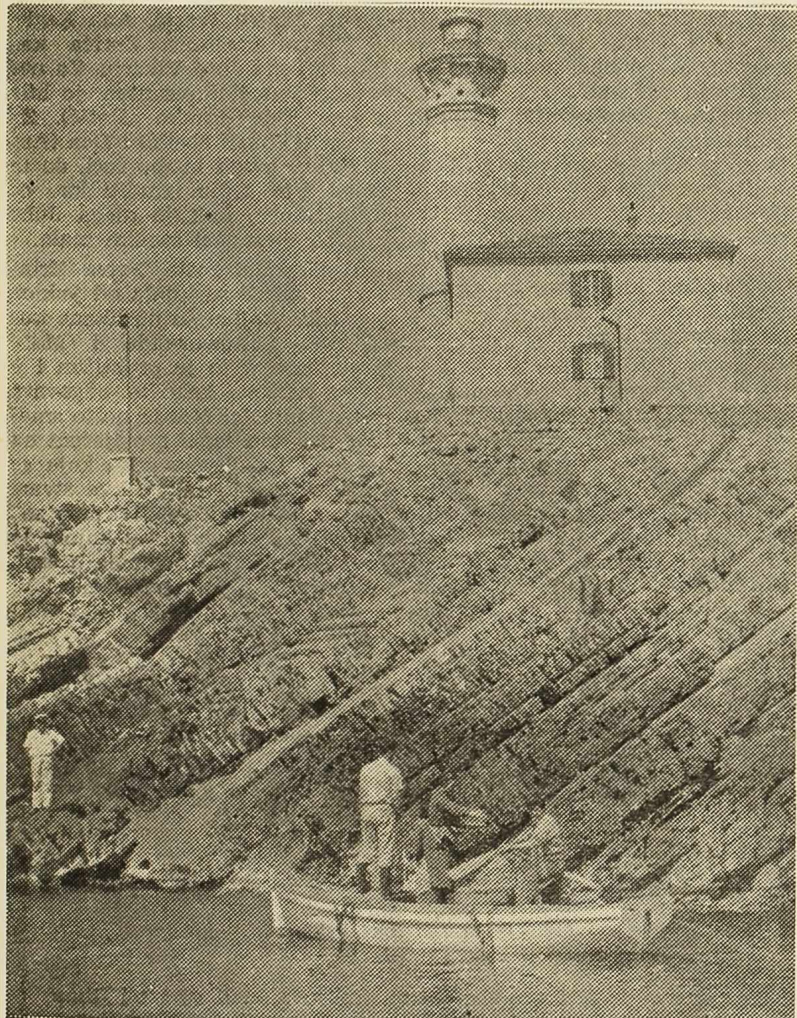
U požaru koji je izbio u Ridanima kod Knina izgorjele su pojate Milana Grubnića i Marije Trifunović. Na osnovu dosadašnjih izvida utvrđeno je, da je netko namjerno potpalio te pojate. Istraga se nastavlja. (b)

Pripreme za dopunske izbore

Ovih dana u privrednim organizacijama Tvornice vijaka, Željezničkom i građevinskom poduzeću »Sarajevo« i građevinskom poduzeću »Tempo«, koje su direktno zainteresirane za predstojeće dopunske izbore jer daju nekoliko novih odbornika za Vijeća proizvođača, grupa industrije vladala je razumljiva politička živost i aktivnost.

Dosad su kolektivni Tvornice vijaka i Željezničkog građevinskog poduzeća već obavili posao predlaganja kandidata i materijali su dostavljeni na odobrenje Izbornoj komisiji u Kninu, radi potvrđivanja kandidatura.

Uskoro će se održati zborovi birača na kojima će se izvršiti predlaganje kandidata za nove odbornike Općinskog vijeća. (M)

Svjetionik Blitvenica

S otočića se u daljini vidi samo jedna poluokrugla crta. More se, izgleda spojilo s nebom. Svjetioničari kažu, da se ponekad u daljini, za vrijeme vedrih noći vide svijetla s talijanske obale.

Na otoku žive četiri obitelji s 11 članova. Tu provode svoje rano djetinjstvo troje mališana. Trogodišnji Vjeko Laos i Divko Alić, te Jasna Sjekavica, stara samo godinu i po dana.

Tako je kod nas - kažu svjetioničari. Kad djeca navrše sedam godina idu u školu. A sada iskorište svaku priliku da podu u Zirju i grad. To ih neobično veseli. Ne plaše se mora i vole vožnju. To su vam najmlađi »pomorcici«. Kod kuće, na svjetioniku imaju dosta različitih igraćaka. One dolaze u pomoć kad zafijuce bura i jugo, kad valovi umivaju zidove svjetionika. A to nije rijedak slučaj. Takva je kod nas gotovo cijela jesen i zima.

Pijetao na otočiću svako jutro nagovještava svitanje dana. Osim njega po otočiću krstari i nekoliko kokoši tražeći u šaćici — zemlje po kojeg crva. Kokoši su prva pomoć u slučaju bolesti.

Zlarinjanin Marijan Vukov, ili kako ga njegovi drugovi zovu »Kostarika« najstariji je čovjek na svjetioniku. Ima 56 godina. Nalazi se pred penzijom. Na 5 svjetionika duž Jadrana proveo je punih 36 godina.

Počeo sam svoj svjetioničarski staž na Blitvenici i evo, konačno, završavam karijeru na

EKSKURZIJA UČENIKA OSNOVNE ŠKOLE

Posljednjih dana učenici raznih razreda Osnovne škole u Kninu, organizirali su nekoliko ekscurzija. Svi učenici petih razreda posjetili su Split i razgledali kulturne i historijske znamenitosti ovog grada. Učenici šestog i osmog posjetili su Otavice, rodno mjesto kipara Ivana Meštrovića i razgledali njegov Mauzolej.

gradska kronika

Veče zabavnih melodija

23. o. mj. bit će priređeno veče zabavnih melodija i romana na kojem nastupaju naši poznati interpretatori Olivera Marković, Dušan Jakšić i Ljubiša Bačić. Organizacija ovog nastupa povjerena je šibenskom Narodnom kazalištu, koje vodi pregovore oko zaključenja ove priredbe, koja će privući velik broj građana.

ŠIBENIK KROZ TJEDAN

NARODNO KAZALIŠTE

Subota, 13. VI. — DUGONJA, TRBONJA I VIDONJA — gostovanje u Oklaju. Početak u 15 i 17 sati.

Nedjelja, 14. VI. — P. Kukolja: KONFUZIJUN U GETU — Početak predstava u 20 sati.

KINEMATOGRAFI

»TESLA«: premijera američkog filma u boji — KISE DOLAZE — (do 17. VI.)

Premijera francuskog cinemascop filma — SVI ME MOGU UBITI — (18. do 21. VI.)

»20. APRILA«: premijera kineskog filma u boji — NOVOGODIŠNJA ŽRTVA — (11. do 12. VI.)

Premijera domaćeg filma — POTRAŽI VANDU KOS — (13. do 15. VI.)

Premijera talijanskog filma — POVRATAK U ŽIVOT — (16. do 18. VI.)

»SLOBODA«: premijera njemačkog filma — ZATO ŠTO TE VOLIM — (12. VI.)

Premijera američkog filma — GRAND HOTEL — (13. do 16. VI.)

Premijera kineskog filma — MAJKA — (17. do 19. VI.)

MATIČNI URED

ROĐENI

Jadranka, kći Ivana i Zorislave Reljan; Zlatko, sin Ivana i Mladenke Parać; Helena, kći Đorđa i Vanje Chiabov; Zorana, kći Veselina i Božice Dobrota; Paško, sin Petra i Marije Arambašić; Duška, kći Jose i Olge Modrić; Damir, sin Borislava i Anđelke Muić; Miro, sin Božidara i Ivanice Šimice Kovačev; Nives, kći Paška i Dinke Mikulandra; Davor, sin Šime i Ane Braica; Tatjana, kći Jöse i Slavke Slavica; Majda, kći Marka i Sribislavke Janjić; Ante, sin Roka i Radovjke Curavić; Zeljko, sin Ivana i Marije Grozdanić; Maja, kći Krste i Milene Vukman; Tomislav, sin Bože i Ive Zivković; Miljana, kći Branka i Vitoislave Turčinov; Dušan, sin Jure i Marijke Juras; Senka, kći Ante i Matije Orlović; Anka, kći Josipa Slavica i Ane Perica; Venka, kći Ivana i Tomice Troskot; Nikola, sin Duška i Milke Računica; Miljenika, kći Lazara i Srećke Popović; Ivo, sin Ante i Petromile Blaće i Zdravko, sin Ivana i Mare Vukorepa.

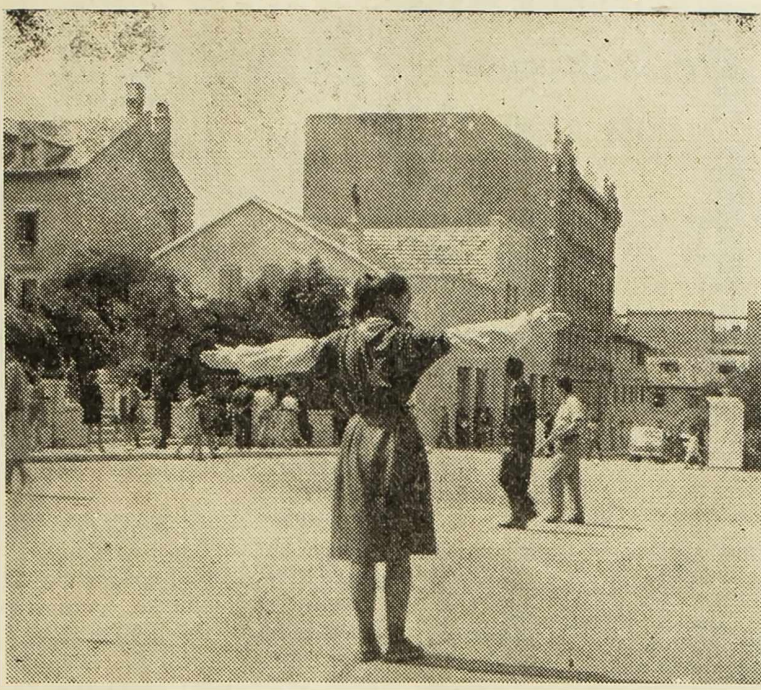
VJENČANI

Ninić Krste, službenik — Marenci Lidija, službenik; Radić, Nikola, penzioner — Luketa Marija, domaćica; Belamarić Nikola, stolar — Božičević Zdenka, domaćica; Mušić Rudolfo, varilac — Jakeljčić Milica, radnica; Miljković Josip, električar — Perna Zdravka, službenik; Burić Jakov, radnik — Kalinić Nediljka, radnica; Ljubić Ante, električar — Vuković Smiljana, domaćica; Martinović Veljko, tipograf — Staničić Vinka, domaćica; Lauri Klaudio, tokar — Baranović Božena, službenik; Rozner Leopold, tokar — Smolčić Aida, službenik i Pavlović Živomir, podoficir JRM — Bujas Lelja, službenik.

UMRLI

Zonja Zdenka Paškina, stara 6 godina; Prgin Jelena rođena Kronja, stara 69 godina; Bedrica Ana rođena Juras, stara 79 godina; Grbeša Mirjana Ivanova, stara 4 dana i Šinik Stevan pk. Đure, star 55 godina.

Završen „Tjedan saobraćaja“

Izvršeno je izvlačenje „Prvomajske lutrije“

Darovi očekuju dobitnike

Brojevi su izvučeni i 50 nagrada očekuje sretno dobitnike. Brojevi lutrija, koji su dobili nagrade: 00046 (37), 01997 (23), 02081 (47), 02295 (22), 03096 (31), 05058 (44), 06454 (30), 08537 (17), 08349 (39), 10361 (24), 11042 (15), 11680 (43), 12672 (9), 12668 (38), 12590 (46), 13246 (35), 14236 (4), 14805 (28), 14552 (2), 15098 (10), 16308 (14), 16221 (8), 16566 (33), 17770 (27), 17688 (25), 19749 (36), 20569 (48), 21521 (19), 21844 (3), 23056 (34), 25330 (11), 25798 (45), 27982 (1), 27184 (21), 28892 (6), 28400 (40), 29746 (29), 29662 (32), 30022 (16), 32550 (26), 34104 (13), 35377 (49), 36572 (5), 37782 (18), 37373 (7), 37281 (20), 39372 (12), 39416 (42), 39007 (50) i 39966 (41).

U zgradi je broj zgoditka dobitnici mogu predignuti svoje darove u prostorijama bivšeg poduzeća »Sloga« svakog dana počevši od 10. ovog mjeseca do zaključeno 25.

U nedjelju se, još prije 17 sati okupilo na Poljani maršala Tita nekoliko stotina građana. Nestrljivo su čekali početak izvlačenja zgoditaka velike Prvomajske lutrije Općinskog sindikalnog vijeća. Neki su nervozno gužvali svoje srećke, a drugi bacali posljednji pogled na brojeve ispisane na kutiji od cigarete ili papiriću. Kad je B. Kukolja objavio način izvlačenja učenice iz đakčkog doma »Petar Grubišić« počele su vaditi brojeve iz kesica. Na Poljani je nastala tišina, a onda zamor.

— Uh! samo jedan broj i brat bi dobio televizor — uzdahnuo je jedan mladić. Takvih uzdaha moglo se čuti više.

Do kraja godine 72 nova stana

Šibenik će do kraja ove godine dobiti 72 nova stana. Upravo su započeli radovi na uređnju unutrašnjeg dijela zgrade koju NO kotara podiže za svoje službenike u Ulici Borisa Kidriča, te zgrade koju gradi NO općine u blizini Pošte. Također se dovršavaju radovi na dvjema zgradama, koje je investirala JRM u predjelu Bal lekina.

37 stanova u individualnoj izgradnji

Narodni odbor šibenske općine izdao je nekoliko građevnih dozvola za gradnju stanova u individualnoj izgradnji. Ukupna vrijednost iznositi će oko 58 milijuna dinara, koja će se sumu podići iz fonda za kreditiranje stambene izgradnje. U toku ove godine bit će izgrađeno 19 jedno-

IZGUBLJENO

Izgubila sam crveni novčanik s legitimacijom na ime Krnić Marica. Moli se poštenu nalaznik da legitimaciju preda u Srednju ekonomsku školu, a novac zadrži. Nalaznik će dobiti i posebnu novčanu nagradu.

Lutrijske Općinskog sindikalnog vijeća prodavale su se na cijelom području kotara Šibenik. U rasprodaji najviše uspjeha imala je Tvornica elektroda i ferolegura, koja je prodala 750 komada, zatim ugljenokopi Siverić 700, Jadranska linijska plovidbe 200, poduzeće »Sipada« 133, poduzeće »Dane Rončević« 130, Opća bolnica Šibenik 111 komada i tako dalje. Nažalost neke organizacije su uopće nisu založile za rasprodaju srećaka. Čisti prihod s Prvomajske lutrije ide za izgradnju radničkog doma »Moša Pijade«.

U NEKOLIKO REDAKA

DO KRAJA KAZALIŠNE SEZONE šibensko Narodno kazalište će izvesti na scenu još jednu premijeru. To je dramski komad u 6 slika »Ruža vjetrova« Paula H. Spaaka. Komad će režirati Gradimir Mirković, dok će inscenaciju postaviti Dorijan Sokolić, scenograf riječkog Narodnog kazališta. Premijera ovog komada po svoj prilici će se izvesti na prostoru »Četiri zdenca«.

ŠIBENSKO NARODNO KAZALIŠTE odlučilo je da ove godine po prvi put organizira razgovor o repertoaru u narednoj sezoni. U ovom razgovoru sudjelovat će javni i kulturni radnici Šibenika, kao i ljubitelji kazališne umjetnosti.

OVIH DANA ZAPOČELI SU RADOVI na uređenju stepeništa pred katedralom. Ono će biti sa-

OBAVIJEŠTI

Društvo inženjera i tehničara u Šibeniku, održava u petak 12. ovog mjeseca svoju godišnju skupštinu.

Pozivaju se članovi da skupštinu prisustvuju u što većem broju.

»ŠIBENSKI LIST«

organ Socijalističkog saveza radnog naroda kotara Šibenik Uređuje redakcijski kolegij

Direktor: Marko Jurković
Glavni i odgovorni urednik:
NIKOLA BEGO

Uredništvo: Šbenk — Ulica
Jeko Bučić 5 — Tel. br. 5-62

Tekući račun: Komunalna banka
Šibenik broj 435-70-1-7

Rukopisi se ne vraćaju
Pretpлата za tri mjeseca 130,
za pola godine 260, a jednu
godinu 520 Din

Tisak: »ŠTAMPA« - Šibenik

MALI SAOBRAĆAJCI POLOŽILI ISPIT

Prolaznici su se okupljali na trotoaru i znatjeljno promatrali. Dječaci i djevojčice, obučeni u zelenkaste uniforme s bijelim rukavicama i zviždaljkama u ruci regulirali su saobraćaj na najprometnijem raskršću u gradu, na križanju Ulice Bratstva - jedinstva i Ulice Vladimira Nazora. I na ostalim prometnim ulicama u gradu mališani su izvršili svoju dužnost povodom Tjedna saobraćaja. Oni su dostojno zamijenili prave saobraćajce.

Saobraćajci su u početku nailazili na mnoge teškoće. S kamionima i autobusima je bilo lako. »Vespaši« ponekad nisu obraćali pažnju na znakove malih saobraćajaca. Biciklisti i pješaci su najnediscipliniraniji. To je opća konstatacija saobraćajnih organa i dječaka, koji su četiri dana po vrelom suncu upozoravali rolnaznike na opasnost koja im prijete kod neopreznog prijelaza preko kolnika.

Jedan mali saobraćajac, koji je prvi put stao na raskršću i dobio »veliki« zadatku podigao je svoje ručice i pustio vozila u jednom pravcu. Mama ga je sa strane ponosno promatrala. Tu je bio i njegov braco. Naišla su vozila sa svih strana. Mališan se zbnurio i izgubio orijentaciju. Mami je stao dah. Priručao je milicionar, uzeo »kormilo« u svoje ruke i potapšao dječaka po ramenu. Kasnije je sve išlo dobro. Dječak se ubrzo snašao na novoj dužnosti. I ostale njegove drugove, saobraćajce, trebalo je ponekad ohrabriti. Jer, nije šala upravljati saobraćajem pred velikim brojem ljudi, koji su glasno komentirali, smijali se i pazili na svaki pogrešan pokret dječaka.

Dok je jedan dječak pazio na vozila ostali su »pokazivali« pješacima bijele crte, to jest prolaz preko ceste.

— Prvog dana je bilo najteže. gotovo nijedan pješak nije hodao

označenim mjestima — priča je jedna djevojčica. Zviždaljka je svakog časa bila u prometu. Trčali smo s jednog na drugi kraj ulice i vraćali nedisciplinirane prolaznike. Neki bi odmah poslušali, a drugi... Evo samo jedan primjer. Starica, po izgledu sa sela, udaljila se s trotoara svega tri metra. Opomenula sam je. Zatim sam joj morala tumačiti značaj Tjedna saobraćaja. I kad je sve razumjela pošla je opet istim, krivim, putem.

— Pusti ti mene moja ćerco na miru. Ja izadem jedamput

misečno vani pa oću ići kud je mene voja. Kakvi su vam to sada novi zakoni. Toga nije bilo prije.

Starica nije poslušala. Prešla je ulicu desetak koraka dalje od bijele crte.

Mali saobraćajci u potpunosti su izvršili svoj zadatak. Za vrijeme Tjedna saobraćaja postignuti su konkretni rezultati — građani i vozila držali su se saobraćajnih propisa. Međutim, taj red se već sada pomalo poremetio. Za to nisu krivi mali saobraćajci.

Nove cijene mesa i ribe

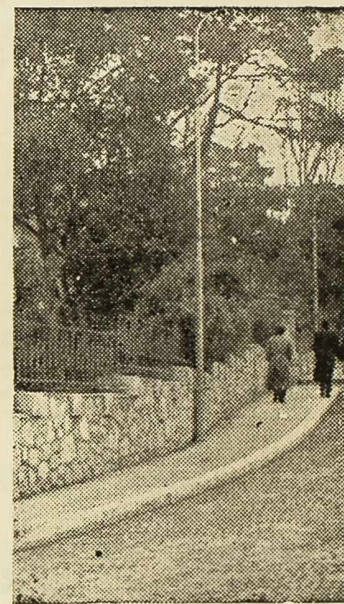
Na posljednjem sastanku Savjeta za robni promet NO-a šibenske općine donesene su nove cijene mesa i ribi. Uslijed povećanja nabavnih cijena na tržištu stokom, a one već duže vrijeme se bave prodajom mesa iscrpile su sve svoje raspoložive rezerve, zbog čega su dovedene u situaciju da povećaju cijene nekim vrstama mesa. Zaključeno je da se cijena govedem mesu poveća za 40 dinara po kilogramu, teletini i bravetini za 20, dok je cijena janjetini od sadašnjih 400 snižena na 350 dinara. Cijena svinjskom mesu ostala je nepromijenjena. Radi davanja stimulansa ribarskim proizvođačima izmijenjene su cijene ribi. Cijena srdelama i skušama povišena je za 40 dinara po kilogra-

mu, a lokardama 20 dinara. Tako se već od subote srdela prodaju po 160, skuše 220, a lokarde 180 dinara kilogram.

Na satanku je razmotrena postojeća situacija u vezi s opskrbom grada mlijekom. Raspravljeno je pitanje prihvata mlijeka iz Kninske mljekare, koja nudi 1000 litara dnevno. Uslijed teškoća koje vladaju u pomanjkanju smještajnog kapaciteta zaključeno je da se odmah pristupi adaptaciji gradske mljekare s tim, što će ona biti proširena još dvjema susjednim prostorijama. Unatoč troškovima oko prijevoda, donesen je zaključak da cijena mlijeku ubuduće ostane nepromijenjena.

Gostovanje Beogradskog dramskog pozorišta

Na svojoj jednomjesečnoj turneji po Sloveniji i Hrvatskoj Beogradsko dramsko pozorište gostovat će u Mariboru, Celju, Rijeci, Zadru, Splitu i Šibeniku. Ovaj renomirani kazališni kolektiv gostovat će u našem gradu od 19. do 22. o. mj. Tom prilikom Beogradani će iznijeti na scenu Williamsov »Silazak Orfeja«, zatim Osbornov »Osvrni se gnjevno«, »Pigmalion« B. Schwa i Millerov »Pogled s mosta«. U glavnim ulogama nastupit će poznati kazališni i filmski glumci Olivera Marković, Rade Marković, Simo Jančijević, Mihajlo Viktorović, Ljiljana Krstić, Ksenija Jovanović i drugi. Sve predstave bit će izvedene u Narodnom kazalištu.

Iz Prvić Luke i Šepurine

Mještani Prvić Luke odlučili veta bit će iznajmljen u kućnoj su, urediti svoje groblje. Svako domaćinstvo, osim dobrovoljnog rada dati će i po 1000 dinara.

Radovi na uređenju obale u Prvić Luci nalaze se u punom jeku. Mještani su dobrovoljnim radom i vlastitim sredstvima dali svoj doprinos da njihovo mjesto što spremnije dočeka ovogodišnju turističku sezonu.

Prva grupa turista stigla je u odmaralište iz Sente u Prvić Luke. Očekuje se, da će ovih dana kapacitet odmarališta, koje ima 35 kreveta u potpunosti biti zauzet. Osim toga i znatan broj kre-

veta bit će iznajmljen u kućnoj radišnosti.

Omladina u Prvić Šepurini naročito je aktivna na sportskom polju. Osim odbojkaških susreta omladinci održavaju takmičenje u nogometu s obližnjim mjestima. Međutim, kulturno - zabavni život omladine nije na nekoj visini s obzirom na prikladne prostorije i velik broj mladića i djevojčaka. Rad tamburaške grupe, u kojoj je pretežan broj ženske omladine gotovo je u potpunosti zamro. Omladinska organizacija, izgleda, da o tome ne vodi dovoljno računa. (SJ)

Omladinci dobrovoljno dali krv

Na inicijativu Kotarskog odbora Crvenog križa obveznici predvojničke obuke, koji se nalaze na petnaestdnevnom logorovanju u Skradinu, dobrovoljno su dali krv. U prvom smjeni prijavila su se 73 omladinaca, a u drugoj 36. Svi prijavljeni su bili podvrgnuti detaljnom liječničkom pregledu: izmjeren im je tlak, određena krvna grupa i pregledani su na rentgenu. Od 109 prijavljenih krv je uzeta od 62 omladinca. Liječnički pregled izvršen je u Skradinu, a krv im je uzeta u transfuzionoj stanici u šibenskoj bolnici.

Odaziv omladinaca za ovu humanu akciju bio je vrlo dobar. Komandiri u logoru predvojničke obuke su najzaslužniji za tako veliki odaziv. U drugoj smjeni komandir Drago Korlat pokazao je lijep primjer. On je zajedno s cijelim vodom prisustvo davanju krvi. Nekim omladinama, kojima se zbog njihovog fizičke kondicije ili krvne grupe nije mogla

uzeti krv bilo je žao što i oni ne mogu dati svoj udio u toj akciji. I u ostalim smjenama u logoru

predvojničke obuke u Skradinu provest će se akcija za dobrovoljno davanje krvi.

Omladinci daju krv

